NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOED

prednesené 24. novembra 2005 [1]

I — Okolnosti predchádzajúce veci

1. Rozsudkom z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko [2], Súdny dvor vyhlásil, že Francúzska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 9 prvého odseku písm. b), článku 3 ods. 3 a článku 7 smernice Rady 85/374/EHS z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a právnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky [3] (ďalej len „smernica" alebo „smernica 85/374"), tým, že:

— zahrnula do článku 1386-2 francúzskeho občianskeho zákonníka škody, ktorých hodnota je nižšia ako 500 eur,

— stanovila v článku 1386-7 prvom odseku toho istého zákona, že dodávateľ chybného výrobku je zodpovedný vo všetkých prípadoch a rovnako ako výrobca,

— stanovila v článku 1386-12 druhom odseku uvedeného zákona, že ak sa chce výrobca zbaviť zodpovednosti tým, že sa odvolá na dôvody stanovené v článku 7 písm. d) a e) smernice 85/374, musí preukázať, že prijal všetky opatrenia potrebné na predchádzanie následkom spôsobeným chybným výrobkom.

2. Vzhľadom na to, že Komisia dospela k záveru, že Francúzska republika neprijala opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s už citovaným rozsudkom Komisia/Francúzsko, zaslala jej listom výzvu na základe postupu stanoveného v článku 228 ES.

3. Listom z 27. júna 2003 francúzske orgány reagovali na túto výzvu. Táto odpoveď obsahovala zmeny občianskeho zákonníka, ktoré mali byť vykonané, aby sa skončilo vytýkané porušovanie, a dodávala, že tieto zmeny majú byť tiež zaradené do legislatívneho procesu.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.
2 — C-52/00, Zb. s. I-3827.
3 — Ú. v. ES L 210, s. 29; Mim. vyd. 15/001, s. 257.

4. Komisia 11. júla 2003 zaslala Francúzskej republike odôvodnené stanovisko, v ktorom ju vyzvala, aby v lehote dvoch mesiacov zabezpečila vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko.

5. Francúzske orgány odpovedali na toto odôvodnené stanovisko listom z 9. septembra 2003, v ktorom informovali Komisiu o príprave návrhu zákona a s poľutovaním sa vyjadrili, že sa v tomto štádiu nemôžu zaručiť za legislatívny plán.

6. Vzhľadom na to, že Francúzska republika ešte stále nevykonala už citovaný rozsudok Komisia/Francúzsko, podala Komisia 14. apríla 2004 túto žalobu.

II — Priebeh konania

7. Komisia sa podľa pôvodnej formulácie žaloby domáhala na jednej strane určenia, že Francúzska republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko týkajúceho sa nesprávneho prebratia smernice, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 228 ods. 1 ES, a na druhej strane toho, aby sa Francúzskej republike nariadilo zaplatiť Komisii na účet „vlastné zdroje Európskeho spoločenstva" penále vo výške 137 150 eur za každý deň omeškania s vykonaním rozsudku Komisia/Francúzsko, a to odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci až do vykonania rozsudku Komisia/Francúzsko. Komisia rovnako navrhla zaviazať Francúzsku republiku na náhradu trov konania.

8. Francúzska vláda vo svojom vyjadrení k žalobe pripustila, že zatiaľ nevykonala už citovaný rozsudok Komisia/Francúzsko. Obmedzila sa na spochybnenie výšky penále navrhovaného Komisiou, ktorú považovala za neprimeranú.

9. Francúzska vláda vo svojej duplike vyhlásila, že začala proces vykonávania už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko už v roku, keď bol vyhlásený, a že Komisiu informovala o ťažkostiach, s ktorými sa stretla a ktoré súviseli najmä s pôvodným zámerom prebrať ten istý text smernice 85/374 a smernice Rady a Európskeho parlamentu 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar [4]. Naopak, ak sa prijme rozhodnutie o vykonaní oddeleného prebratia, dôjde rýchlo k vykonaniu už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko.

4 — Ú. v. ES L 171, s. 12; Mim. vyd. 15/004, s. 223.

10. Francúzska vláda v prílohe dupliky predložila článok 29 zákona č. 2004-1343 z 9. decembra 2004 o zjednodušení práva [5] (ďalej len „zákon z roku 2004"), podľa ktorého:

„I. — Občiansky zákonník sa mení a dopĺňa takto:

1. Článok 1386-2 znie takto:

‚Článok 1386-2 — Ustanovenia tejto hlavy sa uplatnia na náhradu škody, ktorá vyplýva z osobnej ujmy. Uplatnia sa takisto na náhradu škody prevyšujúcu sumu stanovenú dekrétom, ktorá vznikla na inej veci, ako je samotný chybný výrobok.'

2. Prvý odsek článku 1386-7 znie takto:

‚Predávajúci, prenajímateľ s výnimkou prenajímateľa v prípade leasingu alebo obdobného prenajímateľa, akýkoľvek iný dodávateľ, ktorý je podnikateľom, zodpovedá za chybu, ktorá ovplyvňuje bezpečnosť výrobku, za tých istých podmienok ako výrobca len vtedy, ak výrobca nie je známy.'

3. Druhý odsek článku 1386-12 sa zrušuje.

II — Ustanovenia časti I sa vzťahujú na výrobky, ktoré boli uvedené do obehu po nadobudnutí účinnosti zákona č. 98-389 z 19. mája 1998 o zodpovednosti za chybné výrobky, aj keď sú predmetom zmluvy uzatvorenej pred týmto dňom. Nevzťahujú sa však na spory, v ktorých bolo ku dňu uverejnenia tohto zákona vydané konečné rozhodnutie.

..."

11. Francúzska vláda po predložení svojej dupliky odovzdala Komisii okrem toho oznámenie, ku ktorému bola priložená kopia dekrétu č. 2015-113 z 11. februára 2005, ktorým sa vykonáva článok 1386-2 občianskeho zákonníka [6] (ďalej len „dekrét z roku 2005"), a ktorého článok 1 stanovuje, že „suma uvedená v článku 1386-2 je stanovená na 500 eur".

5 — JORF z 10. decembra 2004, s. 20857.

6 — JORF z 12. februára 2005.

12. Komisia po tom, čo ju francúzska vláda vyzvala, aby vo svetle zmien a doplnení zákona z roku 2004 a dekrétu z roku 2005 preskúmala možnosť späťvzatia žaloby, oznámila tejto vláde a listom z 15. apríla 2005 Súdnemu dvoru, že svoju žaloby väzme čiastočne späť na pojednávaní, ktoré sa v tejto veci uskutoční.

13. Vzhľadom na to, že zákon z roku 2004 a dekrét z roku 2005 nezabezpečovali vždy úplné vykonanie rozsudku Komisia/Francúzsko, mala Komisia v úmysle trvať na svojej žalobe s tým, že zúžila tak rozsah navrhovaného učenia vo svojej žalobe, ako aj výšku navrhovaného penále. Komisia sa domnievala, že z troch výhrad uvedených v už citovanom rozsudku Komisia/Francúzsko dve odpadli a tretia pretrváva iba čiastočne, keďže prípady zodpovednosti dodávateľa chybného výrobku namiesto výrobcu boli citeľne obmedzené.

14. Za týchto podmienok Komisia zúžila rozsah určenia, ktoré požadovala v bode 1 žalobných návrhov tým, že ho preformulovala takto: „Francúzska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 228 ods. 1 ES, tým, že neprijala určité opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Súdneho dvora Európskych spoločenstiev z 25. apríla 2002 vo veci C-52/00, ktorý sa týkal nesprávneho prebratia smernice 85/374, a konkrétnejšie tým, že naďalej považovala dodávateľa chybného výrobku za osobu rovnako zodpovednú ako výrobca v prípade, že výrobcu nemožno zistiť, hoci dodávateľ oznámil poškodenému v primeranej lehote totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala."

15. Pokiaľ ide o výšku penále, ktorú by mala zaplatiť Francúzska republika, Komisia uviedla, že vo svetle nových okolností považuje za vhodné znížiť koeficient závažnosti z 10 bodov z 20, ako sa pôvodne navrhovalo, na 1 bod z 20. Z toho vyplýva suma 13 715 eur.

16. Komisia trvala na svojom návrhu zaviazať Francúzsku republiku na náhradu trov konania.

III — Právny rámec

17. V zostávajúcej časti sporu ide iba o otázku, či ustanovenie článku 1386-7 prvého odseku občianskeho zákonníka v znení článku 29 zákona z roku 2004 je v súlade s článkom 3 ods. 3 smernice.

18. Článok 386-7 prvý odsek občianskeho zákonníka znie takto:

„Predávajúci, prenajímateľ s výnimkou prenajímateľa v prípade leasingu alebo obdobného prenajímateľa, akýkoľvek iný dodávateľ, ktorý je podnikateľom, zodpovedá za chybu, ktorá ovplyvňuje bezpečnosť výrobku, za tých istých podmienok ako výrobca len vtedy, ak výrobca nie je známy."

19. Článok 3 ods. 3 smernice znie takto:

„V prípadoch, keď sa nemôže zistiť výrobca výrobku, každý dodávateľ výrobku bude zmluvne považovaný [bude považovaný — *neoficiálny preklad*] za výrobcu, pokiaľ v priebehu príslušného obdobia [v primeranej lehote — *neoficiálny preklad*] nebude informovať poškodenú osobu [poškodeného — *neoficiálny preklad*] o totožnosti výrobcu alebo osoby, ktorá mu výrobok dodala. To isté platí v prípade dovezeného výrobku, pokiaľ na výrobku nie je uvedený dovozca v zmysle odseku 2, aj keď je výrobca známy."

IV — Tvrdenia účastníkov konania

20. V priebehu písomnej časti konania až po dupliku (vrátane) sa diskusie medzi účastníkmi konania sústreďovali na metódu výpočtu sumy penále, ktorú navrhovala Komisia. Francúzska vláda v zásade uznala, že sa zatiaľ nepodrobila už citovanému rozsudku Komisia/Francúzsko.

21. Čiastočné späťvzatie žaloby Komisiou, ktoré bolo oznámené už listom z 15.apríla 2005 a potvrdené na pojednávaní 11. októbra 2005, zásadne zmenilo podstatu sporu. Tá sa v podstate teraz obmedzuje na otázku, či článok 1386-7 prvý odsek francúzskeho občianskeho zákonníka v znení zákona z roku 2004[7] je v súlade s článkom 3 ods. 3 smernice a či v prípade negatívnej odpovede je penále, ktoré teraz Komisia požaduje, primerané.

22. Komisia vysvetlila, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej odôvodneným stanoviskom, teda k 11. septembru 2003, Francúzska republika neprijala žiadne opatrenie na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko. Na základe judikatúry Súdneho dvora by Komisia mohla požadovať, aby sa konštatovalo nesplnenie povinnosti z dôvodu úplného nevykonania uvedeného rozsudku. Komisia sa však v záujme racionality a efektivity rozhodla zúžiť vecný rozsah žaloby, reagujúc tak na legislatívne opatrenia, ktoré prijala Francúzska republika. Takéto zúženie podstaty žaloby o nesplnenie povinnosti je podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa uplatnenia článku 226 ES prípustné, iba ak nedôjde k rozšíreniu ani zmene predmetu sporu.

7 — Citovaný v bode 10.

23. Komisia na základe podrobnej analýzy zmien, ktoré francúzsky zákonodarca vykonal vo vnútroštátnej právnej úprave, dospela k záveru, že prvá a tretia časť jej žaloby sa stali bezpredmetnými. Samotné prebratie článku 3 ods. 3 smernice je stále neúplné. Preto sa rozhodla trvať na svojej žalobe v časti, v ktorej Francúzska republika ešte úplne nevyhovela druhej výhrade Súdneho dvora v už citovanom rozsudku Komisia/Francúzsko. Komisia v tejto súvislosti tiež zdôraznila, že v prejednávanej veci nejde o novú výhradu, ale o to, čo ešte zostáva z jednej z pôvodných častí tejto žaloby.

24. Komisia v podstate Francúzskej republike vytýka skutočnosť, že článok 1386-7 francúzskeho občianskeho zákonníka v znení zákona z roku 2004 ponechávajúci zodpovednosť dodávateľa v prípade, ak poškodenému v primeranej lehote oznámi totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala, nepredstavuje úplné dosiahnutie súladu s článkom 3 ods. 3 smernice. Pripomína, že toto ustanovenie smernice predpokladá, že sa dodávateľ môže zbaviť svojej zodpovednosti, ak bude v primeranej lehote poškodeného informovať o totožnosti výrobcu alebo osoby, ktorá mu výrobok dodala.

25. Komisia uvádza, pokiaľ ide o penále, ktoré navrhuje, že je s ohľadom na nedávne a podstatné snahy francúzskych orgánov, ktoré viedli k zániku väčšiny počiatočných výhrad, potrebné znížiť koeficient závažnosti z 10 bodov z 20 na 1 bod z 20, čo pri ostatných nezmenených parametroch výpočtu vedie k sume 13 715 eur za každý deň omeškania, a to od vyhlásenia rozsudku Súdnym dvorom.

26. Francúzska vláda na pojednávaní zopakovala svoje stanovisko, ktoré už vyjadrila v liste zo 17. mája 2005 adresovanom Súdnemu dvoru, podľa ktorého výhrada Komisie predstavuje v skutočnosti novú výhradu, o ktorej sa ešte nemohlo diskutovať.

27. Počas konania, ktoré skončilo už citovaným rozsudkom Komisia/Francúzsko, totiž Komisia vytýkala Francúzskej republike iba nesprávne prebratie článku 3 ods. 3 smernice v časti, v ktorej článok 1386-7 občianskeho zákonníka nezabezpečuje, aby sa v prípade, ak je totožnosť výrobcu neznáma, zodpovednosť dodávateľa použila iba subsidiárne. Francúzska vláda v tejto súvislosti odkazuje na bod 36 už citovaného rozsudku, ako aj na body 37 až 39 žaloby vo veci C-52/00 a body 34 až 36 repliky Komisie v tejto veci.

28. Komisia teda až do svojho listu z 15. apríla 2005 nikdy nevytýkala francúzskej vláde to, čo jej vytýka teraz, teda že mala v článku 1386-7 občianskeho zákonníka stanoviť, že sa distribútor chybného výrobku

môže zbaviť svojej zodpovednosti nielen vtedy, ak poškodenému oznámi v primeranej lehote totožnosť výrobcu, ale aj v prípade, ak oznámi totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala.

29. Ak však Komisia usudzovala, že prebratie článku 3 ods. 3 smernice nie je stále správne z dôvodu, že pretrváva zodpovednosť dodávateľa v prípade, ak oznámil poškodenému totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala, mala začať konanie proti Francúzskej republike na základe článku 226 ES. V tomto konaní je táto nová výhrada neprípustná.

30. Francúzka vláda o veci samej ďalej subsidiárne uviedla, že prebratie uskutočnené zákonom z roku 2004 bolo správne. Právna povaha smernice nevyžaduje doslovné prevzatie znenia smernice do vnútroštátneho práva. Navyše možnosť dodávateľa stanovená v článku 3 ods. 3 smernice, aby poškodenému oznámil totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala, sa môže uplatniť iba subsidiárne, teda iba v prípade, ak je výrobca neznámy, čo je veľmi zriedkavá situácia. Nakoniec priama žaloba poškodeného proti dodávateľovi nevyhnutne nebráni tomu, aby tento poškodený podal viacero žalôb, napríklad preto, aby sa vyhol riziku v podobe prieťahov v konaní. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o výsledok, o ktorý sa smernica usiluje, je v tejto otázke francúzske právo v súlade s touto smernicou.

31. Francúzska vláda ďalej tvrdila, že už vo svojom liste z 27. júna 2003, ktorým odpovedala na výzvu, oznámila Komisii text navrhovanej zmeny článku 1386-7 občianskeho zákonníka, ktorého účelom bolo vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko. Podľa zásady lojálnej spolupráce medzi inštitúciami Spoločenstva a členskými štátmi, zakotvenej v článku 10 ES, sa Komisia, pokiaľ mala námietky voči textu, ktorý jej bol predložený, mala obrátiť na francúzsku vládu a nie čakať, než tento text prijme francúzsky parlament.

32. V tejto súvislosti francúzska vláda odkazuje na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej je jedným z cieľov konania pred podaním žaloby umožniť dotknutému členskému štátu dosiahnuť čo najrýchlejšie a najúplnejšie súlad s právom Spoločenstva. To predpokladá, aby Komisia čo najskôr informovala členský štát o námietkach, ktoré by mohol vyvolať návrh textu, ktorý má za cieľ prebrať smernicu.

33. Keďže Komisia nevzniesla žiadne námietky voči návrhu textu, mohla francúzska vláda vyvodiť, že je pre ňu prijateľný. Preto bol predložený francúzskemu parlamentu s cieľom prijať ho.

34. Nakoniec sa francúzska vláda odvoláva na písomnú odpoveď Komisie z 5. júla 2005 na otázky Súdneho dvora, najmä vo veci metódy stanovenia koeficientu dĺžky porušenia. Podľa nej sa mala táto metóda prijatá kolégiom komisárov 2. apríla 2001 uverejniť alebo v každom prípade oznámiť členským štátom.

V — Posúdenie

35. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v súčasnom stave sporu sú tu ešte tri témy, na ktorých sa účastníci konania nezhodujú:

— prípustnosť zostávajúcej výhrady Komisie, podľa ktorej Francúzska republika dosiaľ správne neprebrala do vnútroštátnych právnych predpisov článok 3 ods. 3 smernice,

— dôvodnosť uvedenej výhrady,

— nakoniec otázka, či Komisia uplatnila správnu metódu pri výpočte koeficientu dĺžky porušenia.

36. Francúzska republika spochybnila prípustnosť zostávajúcej výhrady dvoma tvrdeniami:

— táto čiastočná výhrada v skutočnosti prestavuje novú výhradu, pretože Komisia vo veci C-52/00 výslovne nepožiadala Súdny dvor, aby vyhlásil, že Francúzska republika mala výslovne vylúčiť zodpovednosť dodávateľa v prípadoch, keď môže poškodeného informovať iba o mene alebo názve osoby, ktorá mu výrobok dodala,

— subsidiárne, mala Komisia okamžite upozorniť francúzske orgány, že znenie článku 1386-7, ako vyplývalo z návrhu novely zákona v čase, keď sa postúpil Komisii — listom z 27. júna 2003 —, je stále nepostačujúce, aby zabezpečilo správne prebratie smernice.

37. Tieto dve tvrdenia sa mi nezdajú presvedčivé.

38. Predmet tejto žaloby spočíva v nevykonaní už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko v požadovanom čase. Práve tento rozsudok definuje a vymedzuje hmotnoprávne povinnosti Francúzskej republiky,

ako to okrem toho jasne vyplýva zo spisu týkajúceho sa konania pred podaním žaloby a z písomnej korešpondencie medzi účastníkmi konania v tejto veci.

39. V nadväznosti na oznámenie z 23. februára 2005, v ktorom francúzska vláda tvrdila, že článok 29 zákona z roku 2004 v spojení s dekrétom z roku 2005 zabezpečuje úplné vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko, reagovala Komisia analýzou a posúdením tejto informácie. Tie viedli ku konštatovaniu, že uvedená vláda skutočne vykonala väčšiu časť rozsudku, avšak nie úplne. Komisia sa rozhodla, pokiaľ ide zostávajúcu časť rozsudku, ktorá ešte nebola vykonaná, zotrvať na tejto žalobe.

40. Je nesporné, že časť článku 3 ods. 3 smernice, ktorého úplné vykonanie je stále sporné, spadá v celom rozsahu do rámca tohto konania, ako bol vymedzený výzvou alebo odôvodneným stanoviskom Komisie. Zúžil sa iba jeho predmet. Namiesto troch bodov uvedených vo výroku už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko ide teraz iba o časť druhého bodu uvedeného výroku.

41. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa uplatnenia článku 226 ES má konanie pred podaním žaloby tri ciele:

— umožniť dotknutému členskému štátu, aby napravil prípadné porušenie,

— umožniť mu vykonávať svoje práva na obhajobu,

— vymedziť predmet sporu pre konanie pred Súdnym dvorom [8].

Z toho vyplýva, že Komisia už nemôže po ukončení konania pred podaním žaloby rozšíriť alebo zmeniť predmet sporu. Naopak, je plne oprávnená zúžiť jeho predmet, pretože takéto zúženie nemôže poškodiť základné procesné záruky členských štátov.

42. V rámci uplatnenia článku 228 ods. 2 ES plní konanie pred podaním žaloby podobné funkcie ako konanie stanovené v článku 226 ES. Z toho vyplýva, že Komisia môže zúžiť predmet sporu v priebehu súdneho konania za predpokladu, že zostane z vecného hľadiska nezmenený.

8 — Rozsudok z 10. decembra 2002, Komisia/Írsko, C-362/01, Zb. s I-11433, body 16 až 18.

43. V prejednávanej veci pritom Komisia zúžila predmet sporu, zatiaľ čo jeho vecný obsah zostal rovnaký, teda správne a úplné vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko. Okolnosť, že sa Komisia a francúzska vláda teraz nezhodujú na presnom rozsahu povinností vyplývajúcich z článku 3 ods. 3 smernice, nemení nič na tomto konštatovaní. Každá povinnosť vykonať rozsudok Súdneho dvora môže totiž zahŕňať otázky týkajúce sa jej presného obsahu. Tieto otázky sa musia prípadne vyriešiť počas konania stanoveného v článku 228 ES. V tejto súvislosti ešte odkazujem na nedávny rozsudok v inej veci Komisia/Francúzsko [9], kde Súdny dvor musel najskôr stanoviť presné povinnosti Francúzskej republiky, tak ako vyplývajú z relevantnej právnej úpravy Spoločenstva, a to predtým, než mohol určiť, či Francúzska republika správne a úplne vykonala alebo nevykonala predchádzajúci rozsudok Súdneho dvora z 11. júna 1991 [10].

44. Okrem toho by tvrdenie francúzskej vlády viedlo k málo uspokojivým, či dokonca k paradoxným výsledkom, že čiastočné vykonanie rozsudku Súdneho dvora podľa článku 226 ES by pre Komisiu znamenalo povinnosť opätovne začať konanie na základe toho istého článku. Takýto výsledok mi pripadá z hľadiska hospodárnosti konania ako výrazne nežiaduci.

45. V tejto súvislosti pripomínam históriu tejto veci. Už v rozsudku z 13. januára 1993 [11] musel Súdny dvor konštatovať, že Francúzska republika si nesplnila svoje povinnosti tým, že neprebrala smernicu v lehote stanovenej v jej článku 19. Následne Súdny dvor v rozsudku z 25. apríla 2002 [12] konštatoval, že Francúzska republika neprebrala smernicu správne. Prijatie francúzskej tézy, ktorú okrem toho považujem za vnútorne nepodloženú, by viedlo k možnosti štvrtého, či dokonca piateho konania týkajúceho sa prebratia smernice Francúzskou republikou.

46. Práve so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti musíme pristúpiť k posúdeniu tézy, podľa ktorej sú povinnosti členských štátov v prípade, že majú vykonať rozsudok vyhlásený Súdnym dvorom podľa článku 226 ES, vymedzené obsahom výhrad formulovaných Komisiou v tomto predchádzajúcom konaní.

47. Tým, že francúzska vláda podporovala túto tézu, neprihliadla na to, že predmet konania podľa článku 228 ES je stále určený predchádzajúcim rozsudkom Súdneho dvora. Toto konanie nemôže mať iný predmet, ako je nevykonanie, nesprávne vykonanie alebo neúplné vykonanie uvedeného rozsudku.

9 — Z 12. júla 2005, C-304/02, Zb. s. I-6263.

10 — Komisia/Francúzsko, C-64/88, Zb. s. I-2727.

11 — Komisia/Francúzsko, C-293/91, Zb. s. I-1.

12 — Komisia/Francúzsko, už citovaný.

48. Do úvahy totiž celkom iste prichádza skutočnosť, že v priebehu konania podľa článku 228 ES, sa môžu klásť otázky týkajúce sa dosahu predchádzajúceho rozsudku. Takéto otázky sa však netýkajú prípustnosti žaloby, ale jej dôvodnosti. Z tohto dôvodu sa neskôr vrátim k tomuto tvrdeniu francúzskej vlády.

49. Ani subsidiárne tvrdenie francúzskej vlády mi nepripadá prijateľné.

50. Otázka, či Komisia mala informovať francúzske orgány o svojom názore, že zamýšľané znenie článku 1386-7 občianskeho zákonníka predstavuje neúplné prebratie článku 3 ods. 3 smernice, alebo či úlohou Francúzskej republiky bolo výslovne vyzvať Komisiu, aby jej oznámila svoje komentáre k predmetnému textu, nie je relevantné pre posúdenie prípustnosti tejto žaloby.

51. Nechcem vylúčiť skutočnosť, že nedostatky v spolupráci medzi Komisiou a členskými štátmi pri vykonávaní rozsudkov Súdneho dvora by mohli mať vplyv pri posudzovaní dôvodnosti žaloby podľa článku 228 ES alebo závažnosti prípadných sankcií, ale takéto okolnosti nemôžu ovplyvniť prípustnosť žaloby, ktorá je okrem toho plne prípustná.

52. Pokiaľ ide o podstatu tejto veci samej, je potrebné, aby sa určilo, či článok 1386-7 občianskeho zákonníka vo svojom platnom znení spĺňuje požiadavky stanovené v článku 3 ods. 3 smernice.

53. Súdny dvor vo svojom už citovanom rozsudku z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko, výslovne rozhodol, že smernica v otázkach, ktoré upravuje, v plnom rozsahu harmonizuje zákony, iné právne predpisy a právne opatrenia členských štátov [13]. Z toho vyplýva, že členské štáty už nie sú oprávnené zachovávať všeobecný režim zodpovednosti za chybné výrobky, ktorý je odlišný od režimu stanoveného smernicou. Na presné určenie povinností členských štátov je teda potrebné odvolať sa na doslovné znenie textu a na systém samotnej smernice.

54. Znenie článku 3 ods. 3 pritom neponecháva žiaden priestor pre nejasnosti. Podľa jeho prvej vety „... každý dodávateľ [chybného výrobku] bude zmluvne považovaný

13 — Bod 24.

[bude považovaný — *neoficiálny preklad*] za výrobcu, pokiaľ v priebehu príslušného obdobia [v primeranej lehote — *neoficiálny preklad*] nebude informovať poškodenú osobu [poškodeného — *neoficiálny preklad*] o totožnosti výrobcu alebo *osoby*[14], ktorá mu výrobok dodala". Prvý odsek článku 1386-7 občianskeho zákonníka teraz znie takto: „Predávajúci... alebo akýkoľvek iný dodávateľ, ktorý je podnikateľom, zodpovedá za chybu, ktorá ovplyvňuje bezpečnosť výrobku, za tých istých podmienok ako *výrobca*[15] len vtedy, ak výrobca nie je známy."

55. Pri porovnávaní týchto dvoch textov je na prvý pohľad zrejmé, že francúzsky zákonodarca do nového znenia článku 1386-7 občianskeho zákonníka nezahrnul „dodávateľa dodávateľa". Preto nie je prebratie článku 3 ods. 3 smernice do francúzskeho práva stále úplné.

56. Toto konštatovanie ako také postačuje na vyvodenie záveru, že táto žaloba je dôvodná.

57. Pre úplnosť sa však budem stručne zaoberať tézou francúzskej vlády, ktorá sa týka zostávajúcej časti predmetu sporu.

58. Ako som to pripomenul v bode 53 vyššie, Súdny dvor už rozhodol v bode 24 už citovaného rozsudku z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko, že smernica v plnom rozsahu harmonizuje ustanovenia členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky. Francúzska republika sa teda nemôže dovolávať toho, že má povinnosť zmeniť článok 1386-7 občianskeho zákonníka iba vtedy, ak Súdny dvor výslovne preukáže jeho nesúlad so smernicou.

59. Tvrdenie Francúzskej republiky v odpovedi na otázku položenú Súdnym dvorom, podľa ktorého má členský štát vždy určitú diskrečnú právomoc v prípade prebratia smernice, a to vzhľadom na osobitnú právnu povahu tohto nástroja, nie je rovnako relevantné.

60. Podľa rozsiahlej judikatúry sú povinnosti členských štátov v oblasti prebratia smerníc určené ich povahou, predmetom a znením. Vzhľadom na povahu predmetnej smernice v prejednávanej veci, ktorá, ako už bolo uvedené, v plnom rozsahu upravuje harmonizáciu pravidiel týkajúcich sa konkrétneho predmetu, neexistuje v jej texte žiaden oporný bod v prospech tvrdenia, podľa ktorého sú francúzske orgány oprávnené neuviesť „dodávateľa dodávateľa" v zmenenom a doplnenom článku 1386-7 občianskeho zákonníka.

14 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

15 — To isté.

61. Na základe vyššie uvedeného dochádzam teda k záveru, že táto žaloba je prípustná a dôvodná.

62. Zostáva ešte otázka, či znížené penále, ktorého uloženie ešte navrhuje Komisia Súdnemu dvoru, je primerané. Osobitne sa kladie otázka, či metóda výpočtu koeficientu dĺžky porušenia je prijateľná.

63. Komisia uverejnila 8. januára 1997 oznámenie o metóde výpočtu penále stanoveného v článku 171 Zmluvy EHS (článok 228 ES) [16]. V uvedenom oznámení bolo upresnené, že „dĺžka porušenia ovplyvňuje paušálny základ multiplikačným koeficientom, ktorý je minimálne 1 a maximálne 3".

64. Neprekvapuje, že uplatnenie tak koncízneho vzorca v praxi je neľahké, pretože neponúka žiadne presné kritérium na posúdenie dĺžky porušenia. Tiež nie je vôbec udivujúce, že Komisia sa ujala iniciatívy vytvoriť presnejšie a objektívnejšie kritériá. Naopak, je zvláštne, že až dosiaľ neinformovala členské štáty o svojom príslušnom rozhodnutí z 2. apríla 2001.

65. Aj keď možno konanie Komisie z etického hľadiska spochybniť, nie je ako také protiprávne alebo neoprávnené. To závisí od otázky, či uplatnenie novej metódy výpočtu vyvolá pre dotknutý členský štát pozitívny alebo negatívny výsledok. V prvom prípade nemožno uplatnenie novej metódy bez predchádzajúceho uverejnenia považovať za neprípustné. V druhom prípade by bolo takéto uplatnenie skutočne protiprávne, pretože by bolo v rozpore so zásadou ochrany legitímnej dôvery [17].

66. V prejednávanom prípade musím konštatovať, že ide o upresnenie týkajúce sa už uverejnenej metódy výpočtu, ktorá nerozširuje rozsah pôsobnosti tejto metódy a ktorej konkrétne uplatnenie nevyvoláva pre dotknutý členský štát menej priaznivý výsledok ako pri uplatnení pôvodnej metódy. Ak sa totiž porovná výsledok „novej metódy", teda koeficient 1,3, s výsledkom, ku ktorému by podľa informácií Komisie v jej odpovedi z 5. júla 2005 na otázky položené Súdnym dvorom pravdepodobne viedla pôvodná

16 — Ú. v. ES C 63, s. 2.

17 — Je tu paralela s oznámeniami Komisie vo veci výpočtu pokút udelených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), uverejnenými ako usmernenia v Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3.

metóda, teda s koeficientom 1,5, je potrebné konštatovať, že uplatnenie novej metódy bolo pre Francúzsku republiku priaznivejšie.

67. Vzhľadom na to, že francúzska vláda nevzniesla námietky proti uplatneniu dvoch ďalších prvkov výpočtu, koeficientu závažnosti porušenia a fixného ukazovateľa pre Francúzsku republiku, dospievam teda k záveru, že nie je potrebné znížiť požadovanú výšku zostávajúcej časti penále.

68. Nezastávam však názor Komisie v časti, v ktorej navrhuje uplatnenie navrhovaného penále „odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci". V tejto súvislosti považujem za užitočné vrátiť sa k nedostatku transparentnosti, ktorý ovplyvnil komunikáciu medzi francúzskymi orgánmi a službami Komisie týkajúcu sa plánovaných zmien a doplnení občianskeho zákonníka, tak ako boli predložené Komisii listom z 27. júna 2003.

69. Komisia teda neupozornila francúzske orgány na zjavnú nedokonalosť navrhovaného znenia článku 1386-7 občianskeho zákonníka. Ide o kuriózne opomenutie vzhľadom na to, že by takéto upozornenie neovplyvnilo zodpovednosť francúzskej vlády za správne vykonanie už citovaného rozsudku z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko. Francúzske orgány nepovažovali za užitočné výslovne požiadať Komisiu o stanovisko, aby tak znížili riziko zbytočného predlžovania lehoty, už aj tak príliš dlhej, na účely správneho prebratia smernice. Ani jeden z týchto dvoch prístupov nezodpovedá normám článku 10 ES.

70. V každom prípade je pri uložení penále potrebné dotknutému členskému štátu priznať krátku dodatočnú lehotu, aby sa mu ešte umožnilo splniť si svoje povinnosti [18]. Priznanie takejto dodatočnej lehoty je potrebné najmä v prípadoch, keď ako v prejednávanej veci je presný obsah týchto povinností určený definitívne až v samotnom rozsudku, ktorým je uložená povinnosť platiť penále.

71. Z týchto dôvodov navrhujem uložiť Francúzskej republike penále vo výške 13 715 eur za každý deň omeškania s vykonaním už citovaného rozsudku z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko, a to počínajúc tretím mesiacom odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci.

72. Francúzsku republiku treba zaviazať na náhradu trov konania vo veci v súlade s článkom 69 ods. 2 rokovacieho poriadku.

18 — Rozsudok z 25. novembra 2003, Komisia/Španielsko, C-278/01, Zb. s. I-14141, bod 53.

VI — Návrh

73. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhujem Súdnemu dvoru, aby:

1. určil, že Francúzska republika si tým, že neprijala všetky opatrenia potrebné na vykonanie druhého bodu rozsudku Súdneho dvora z 25. apríla 2002 vo veci C-52/00, Komisia/Francúzsko, týkajúceho sa nesprávneho prebratia smernice Rady 85/374/EHS z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a právnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky, a konkrétnejšie tým, že naďalej považovala dodávateľa chybného výrobku za osobu rovnako zodpovednú ako výrobca v prípade, že výrobcu nemožno zistiť, hoci dodávateľ oznámil totožnosť osoby, ktorá mu výrobok dodala, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 228 ods. 1 ES;

2. uložil Francúzskej republike zaplatenie penále vo výške 13 715 eur za každý deň omeškania s vykonaním rozsudku, ktorý bol vyhlásený vo veci C-52/00, a to počínajúc tretím mesiacom odo dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci až do vykonania rozsudku vyhláseného vo veci C-52/00;

3. zaviazal Francúzsku republiku na náhradu trov konania.